

## სიღარიბეზე ფინანსური ჩართულობის გავლენის შესწავლის ზოგიერთი მეთოდოლოგიური ასპექტი

ნინო მიქიაშვილი

ასოცირებული პროფესორი,  
ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი  
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის  
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

### ანოტაცია

სიღარიბის პრობლემა მრავალმხრივ და ჩაღრმავებულ შესწავლას მოითხოვს. კვლევის მიმდინარეობისას ზოგადმეთოდოლოგიურ საფუძვლებთან ერთად გასათვალისწინებელია ერთი მხრივ, ეროვნული და რეგიონული, მეორე მხრივ, ეპოქალური თავისებურებები. ნაშრომის მიზანია დაადგინოს ის ზოგადი პრინციპები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განისაზღვროს რა დამოკიდებულებაა ფინანსური ჩართულობა სიღარიბის შემცირებაზე. ივარაუდება, რომ ფინანსურმა ჩართულობამ შეიძლება მნიშვნელოვნად შეამციროს სიღარიბე. ამ ურთიერთდამოკიდებულების შესაფასებლად საჭიროა როგორც რაოდენობრივი, ასევე, თვისებრივი ანალიზი. დასადგენი და გამოსაკვლევი ის ფაქტორები, რომლებიც არსებით გავლენას ახდენენ სიღარიბის დონეზე. რაოდენობრივი ანალიზი უპირატესად ეფუძნება ეკონომეტრიკულ რეგრესიულ მოდელებს, სადაც დამოკიდებულ ცვლადად მიჩნეულია სიღარიბის მაჩვენებელი, ხოლო ძირითადი ამხსნელ ცვლადად – ფინანსური ჩართულობა. ფინანსური ჩართულობის რაოდენობრივად განსასაზღვრავად განიხილება მრავალგანზომილებიანი ფინანსური ჩართულობის ინდექსი. კვლევის მიზნებიდან გამომდინარე, აქცენტი შეიძლება გაკეთდეს ამ ინდექსის ერთ ან რამდენიმე კომპონენტზე. მოდელი სასურველია აგებული იყოს პანელურ მონაცემებზე დაყრდნობით და მოიცავდეს ისეთ საკონტროლო ცვლადებს, როგორიცაა: ეკონომიკური ზრდა, შემოსავლების უთანასწორობა, შრომის არაფორმალურობის მაჩვენებელი, განათლების მიღების საშუალო წლები და სხვ.

**საკვანძო სიტყვები:** სიღარიბე, ფინანსური ჩართულობა, მოდელირება, მონეტარული სიღარიბე

სიღარიბე მუდმივად არსებული გლობალური საკითხია, რომელსაც, ერთი მხრივ, რწმუნავს და გაზომავს, ხოლო, მეორე მხრივ, შემცირება და აღმოფხვრა სჭირდება. რწინანსებზე ხელმისაწვდომობა განსაკუთრებულ როლს ასრულებს სიღარიბისა და შემოსავლების უთანასწოროდ განაწილების წინააღმდეგ ბრძოლაში. 2023 წლის გლობალური მრავალგანზომილებიანი სიღარიბის ინდექსის (MPI) მიხედვით, მსოფლიოში უკიდურეს სიღარიბეში მოსახლეობის დაახლოებით 9.2%, ანუ, 700 მილიონზე მეტი ადამიანი ცხოვრობს დღეში 1,90 დოლარზე ნაკლები მოხმარებით. მათი უმრავლესობა განვითარებად ქვეყნებში, თითქმის 90% კი, საჭარის სამხრეთით და სამხრეთ აზიაში მკვიდრობს. მსოფლიო მოსახლეობის დაახლოებით 26% კი, ანუ, თითქმის 1,3 მილიარდი ადამიანი ზომიერად ღარიბია და დღეში 1,90-დან 3,20 დოლარამდე მოიხმარს. სამწუხაროდ, სიღარიბის წნეხი ბავშვებზე მოდის, რადგან მსოფლიოში ღარიბების დაახლოებით ნახევარი 18 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფს მიეკუთვნება.

2015 წელს გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია (გაერო) და გლობალური ეკონომიკა შეთანხმდნენ 17 მდგრადი განვითარების მიზნებზე (SDG), რომლებიც მიიღწევა 2030 წლისთვის. ამ მიზნებიდან პირველი არის „სიღარიბის აღმოფხვრა ყველა მისი ფორმითა და გან-

ზომილებით“. ფინანსებზე წვდომარმნიშვნელოვნად უწყობს ხელს არა მარტო სიღარიბის, არამედ, SDG-ის სხვარმიზნების განხორციელებას(მსოფლიო ბანკი, 2018).

მრავალი ორგანიზაცია, პროექტი, ინიციატივა ასტიმულირებს ფინანსებზე წვდომის სა-  
ჯარო პოლიტიკას. ამ მხრივ, აღსანიშნავია, G-20 გლობალური პარტნიორობა ფინანსური  
ჩართვისთვის (GPIF), ფინანსური ჩართვის ცენტრი (CFI), ფინანსური ჩართვის ალიანსი (AFI)  
საერთაშორისო დონეზე, ხოლო ეროვნულ დონეზე საბანკო სისტემა, დაზღვევა და სხვ.

ფინანსური ჩართულობა გულისხმობს ფინანსური პროდუქტებისა და მომსახურების  
ფართო სპექტრის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას და გამოყენების შესაძლებლო-  
ბას, მათ შორის საბანკო, საშემნახველო, საკრედიტო, სადაზღვევო, საგადასახადო, საპენ-  
სიო და ფულადი გზავნილები. მსოფლიო ბანკის (2014) კლასიფიკაციით, ფიზიკური პირე-  
ბი, რომლებიც არ იყენებენ ფორმალურ ფინანსურ მომსახურებას, იყოფა ორ კატეგორი-  
ად: ნებაყოფლობით გარიყულები და უნებლიედ გარიყულები. ეს უკანასკნელი, როგორც  
წესი, მოიცავს მცირე შემოსავლის, დაბალი განათლების დონის, მაღალი რისკის მქონე  
ადამიანებს, რომლებიც განიცდიან დისკრიმინაციას, მუშაობენ არაფორმალურად ან არ  
აქვთ ინფორმაციაზე წვდომა, რაც მათ სოციალურად ყველაზე დაუცველ ჯგუფად აქცევს.

ფინანსური გარიყულობის კონტექსტში, ინდივიდები უნდა დაეყრდნონ შეზღუდულ  
დანაზოგს ან არაფორმალურ დაფინანსების მეთოდებს, რაც ართულებს წვდომას აუცი-  
ლებელ სოციალურ მომსახურებაზე.

გამოსაკვლევეია არაფორმალური დაფინანსების მეთოდები, როგორიცაა სესხები ნათე-  
სავებისგან, ნაცნობებისგან და ლომბარდებიდან. ეს არაფორმალური სესხები ხასიათდება  
მარტივი ხელმისაწვდომობით, მაგრამ მაღალი საპროცენტო განაკვეთებით და უარყოფი-  
თად მოქმედებს ფორმალურ ფინანსურ სისტემაზე.

საზოგადოებაზე ორიენტირებული ფინანსური სექტორი უზრუნველყოფს მოსახლეობის  
უმრავლესობის, განსაკუთრებით მოწყვლადი ჯგუფების, მოცვას ფინანსური მომსახურე-  
ბით, რაც, თავის მხრივ, საშუალებას იძლევა რესურსების ეფექტიან განაწილებას და ამ-  
ცირებს კაპიტალზე ხელმისაწვდომობის ხარჯებს. შესაბამისად, ინდივიდებსა და მეურნე-  
ობებს აქვთ ლეგალური დაფინანსების წყაროები სესხებისა და კრედიტებისთვის, რაც  
ზრდის მათ კეთილდღეობის დონეს. გარდა ამისა, სტიმულირებულია უსაფრთხო დაზოგ-  
ვის პრაქტიკა და ფინანსური დაგეგმვას, რაც დადებითად აისახება ოჯახისა და საზოგა-  
დოების ცხოვრების დონეზე. ამდენად, ფინანსური ჩართულობა აქტუალურია სიღარიბის  
შემცირების და დაბალი შემოსავლის მქონე სექტორების ცხოვრების პირობების გაუმჯო-  
ბესებაში, რაც ხელს უწყობს ქვეყნის კეთილდღეობას და მდგრად განვითარებას (მსოფ-  
ლიო ბანკი, 2018). ავტორთა ნაწილის (Cámara & Tuesta, 2014) მიხედვით, ოფიციალურ ფი-  
ნანსურ მომსახურებაზე წვდომა ისეთივე მნიშვნელოვანია ოჯახის კეთილდღეობისთვის,  
როგორც შემოსავალი, ჯანმრთელობა ან საცხოვრებელი.

ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ფინანსური ჩართულობა გახდა საჯარო პოლიტიკის  
ძირითადი ინსტრუმენტი შემოსავლების ხარვეზების დასაფარად და ჩართულობის დადე-  
ბითი ეფექტების ხელშეწყობისთვის. ფორმალური ფინანსური სისტემების მეშვეობით  
მთავრობებს შეუძლიათ პირდაპირ და ეფექტიანად გადასცენ სუბსიდიები და ფინანსური  
დახმარება სოციალურად დაუცველ მოსახლეობას.

ფინანსური ჩართულობა მოიცავს ფინანსური მომსახურების გამოყენებას, ფინანსური  
პროდუქტების მფლობელობას, კრედიტზე ხელმისაწვდომობას და ფულადი გზავნილების  
მიღებას. ეს ელემენტები იწვევს: შემოსავლის გაზრდას, სამენარმეო საქმიანობას გააქტი-  
ურებას, პიროვნულ დამოუკიდებლობას, სოციალურ ინტეგრაციას, ინვესტიციებს ტექნო-  
ლოგიაში, განათლებასა და ჯანმრთელობაში, რაც, ცხადია, საბოლოოდ იწვევს სიღარიბის  
შემცირებას.

ფინანსური ჩართულობა კავშირშია მონეტარულ სიღარიბესთან. ადამიანები მონეტარული სიღარიბის რისკის ქვეშ არიან, როდესაც მათი განკარგავად შემოსავალი (სოციალური ტრანსფერების შემდეგ) სიღარიბის რისკის ზღვარს ქვემოთაა. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ გამოითვლება ფარდობითი სიღარიბის ისეთი მაჩვენებელი, როგორიცაა მედიანური მოხმარების 60%-ზე ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი. რაც შეეხება ფინანსურ ჩართულობას, ის უპირატესად დგინდება კრედიტის ხელმისაწვდომობის მიხედვით. კვლევის მიმდინარეობისას დამოუკიდებელ ცვლადებად შეიძლება განიხილებოდეს: მოსახლეობის ერთ სულზე შემოსავალი, ინტერნეტთან წვდომა, მოსახლეობის რაოდენობა, განათლების დონე, ჯანდაცვის მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა, დასაქმების დონე, სოციალურ დახმარება, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების მოცულობა და ხარისხი და სხვ. ფინანსური ჩართულობა სხვა ფაქტორებთან, როგორიცაა: ინტერნეტის, ჯანდაცვის მომსახურების ხელმისაწვდომობა, დასაქმება, ეკონომიკური ზრდა და სხვ., კომპლექსში ახდენს სიღარიბის მნიშვნელოვან შემცირებას. ფინანსური ჩართულობა, ასევე, შეიძლება ეკონომეტრიკულ მოდელში ჩართული იყოს კრედიტი/მთლიანი სამამულო პროდუქტის თანაფარდობით, ხოლო სხვა რაოდენობრივი ცვლადები კი როგორც: განათლების (ნიგნიერების) დონე, დასაქმების დონე, შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე, ჯანდაცვის მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა (ჯანმრთელობის დაზღვევის მაჩვენებელი), ტექნოლოგიებზე წვდომა (ინტერნეტით მოსარგებლე მეურნეობები), სოციალური ხარჯები (სოციალურ პროგრამებზე) და სხვ. სიღარიბის შემცირებაში როგორც ნესი, განსაკუთრებული წვლილი შეაქვს შემოსავალს ერთ სულ მოსახლეზე და სოციალური ხარჯებს.

ამდენად, დამოკიდებული ცვლადების როლში შეიძლება განიხილებოდეს ან სიღარიბის მაჩვენებელი ( $Y$ ), ( $Y_{\text{სიღარიბე}}$ ), რომელიც იზომება სიღარიბის ეროვნულ ზღვარს ქვემოთ მცხოვრები მოსახლეობის პროცენტული მაჩვენებლით, ან უკიდურესი სიღარიბის მაჩვენებლით ( $Y$ ), ( $Y_{\text{უკიდურესი სიღარიბე}}$ ), რომელიც იზომება უკიდურესი სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მცხოვრები მოსახლეობის პროცენტით. რაც შეეხება დამოუკიდებელ ცვლადებს, მათგან აღსანიშნავია: ფინანსური ჩართულობის ინდექსი ( $X_1$ ), რომელიც, მაგალითად, მოიცავს ისეთ მაჩვენებლებს, როგორიცაა: ბანკის ფილიალების რაოდენობა 100 ათას ზრდასრულზე, ბანკომატების რაოდენობა 100 ათას ზრდასრულზე, სადეპოზიტო ანგარიშები ათას ზრდასრულზე და სხვ.; კრედიტი/მთლიანი სამამულო პროდუქტის თანაფარდობა ( $X_2$ ), რომელიც ზომავს საკრედიტო ბაზარს ქვეყნის ეკონომიკასთან შედარებით; დანაზოგები/მთლიანი სამამულო პროდუქტის თანაფარდობა ( $X_3$ ), რომელიც ზომავს საშემნახვლო ბაზრის ზომას ქვეყნის ეკონომიკასთან მიმართებაში; მთლიანი სამამულო პროდუქტი ერთ სულ მოსახლეზე (ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი) ( $X_4$ ); უმუშევრობის დონე ( $X_5$ ), სამუშაო ძალის უმუშევარი ნაწილი; ნიგნიერების მაჩვენებელი ( $X_6$ ), გაზომილი იმ ადამიანთა მიხედვით, ვისაც შეუძლია წერა, კითხვა და გააზრება; ინფლაციის მაჩვენებელი ( $X_7$ ), რომელიც ზომავს სამომხმარებლო ფასების ინდექსის წლიურ პროცენტულ ცვლილებას; სახელმწიფო დანახარჯები სოციალურ მომსახურებაზე ( $X_8$ ) და სხვ.

მოცემული აღნიშვნებით ეკონომეტრიკულ მოდელს ექნება შემდეგი სახე:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 * X_{i1} + \beta_2 * X_{i2} + \beta_3 * X_{i3} + \beta_4 * X_{i4} + \beta_5 * X_{i5} + \beta_6 * X_{i6} + \beta_7 * X_{i7} + \beta_8 * X_{i8} + U_i$$

სადაც:  $\beta_0$  – თავისუფალი წევრია;

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_8$ , — დამოუკიდებელი ცვლადების კოეფიციენტები;

$U_i$  – შემთხვევითი წევრია.

მონაცემთა ბაზის დამუშავების შემდეგ დგინდება ცვლადების განაწილების სახე და მათი შესაბამისი მახასიათებლები შესაბამისი სტატისტიკური პროგრამული უზრუნველ-

ყოფის გამოყენებით. რადგან მრავალფაქტორული მოდელია შესაფასებელი, ამიტომ, მოდელის მნიშვნელოვნების უზრუნველსაყოფად ჩასატარებელია მულტიკოლინიარობის, ჰეტეროსკედასტიურობის და სერიული კორელაციის დიაგნოსტიკური ტესტები ეკონომეტრიკულ მოდელში რომელიმე ფაქტორი შეიძლება ჩანაცვლდეს ისეთი მაჩვენებლებით, როგორიცაა შემოსავლის უთანასწორობის მაჩვენებელი, ჯინის კოეფიციენტი, ასევე, არაფორმალური დასაქმების მაჩვენებელი. როგორც წესი, შრომის ბაზრის ფორმალიზაცია ამცირებს სიღარიბეს. ის ასტიმულირებს ბიზნესს ოფიციალურად დარეგისტრირდნენ და სოციალური დაცვა გააგრძელონ ყოფილ არაფორმალურ მუშაკებზე.

სიღარიბისა და ფინანსური ჩართულობის ურთიერთკავშირის შესახებ არსებული კვლევების შედეგებზე დაყრდნობით, გასათვალისწინებელია შემდეგი რეკომენდაციები:

ქვეყნის მასშტაბით უნდა გაფართოვდეს ფინანსური მომსახურება, გაიზარდოს ფინანსური მომსახურების ხელმისაწვდომობა ბანკის ფილიალების და ბანკომატების ზრდის ხარჯზე. აღნიშნული ღონისძიებები განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სოფლად.

ხელი უნდა შეეწყოს მობილური ბანკის და ციფრული ფინანსური მომსახურების მიწოდებას მოსახლეობის იმ ნაწილისთვის, რომლებიც ე.წ. „გარიყულების“ კატეგორიაში შედიან.

მაქსიმალურად ამაღლდეს ფინანსური წიგნიერება შესაბამისი პროგრამების საშუალებით, რათა მოქალაქეებმა გააცნობიერონ ფინანსური მომსახურების სარგებელი და შეძლონ რეალურ ცხოვრებაში ციფრული პლატფორმების გამოყენება ფინანსური მომსახურების უზრუნველსაყოფად, ტრანზაქციების გასაადვილებლად და კრედიტზე წვდომის გასაიოლებლად.

მოხდეს ბიზნესის მხარდაჭერა და წახალისება ახალი სამუშაო ადგილების შექმნისა და ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად. პარალელურ რეჟიმში და უწყვეტად განვითარდეს ინფრასტრუქტურა, რომელიც გააძლიერებს კავშირს და ეკონომიკურ შესაძლებლობებს ქვეყნის მასშტაბით.

შემოსავლის უთანასწორობის შემცირების და შემოსავლების უფრო სამართლიანად გადანაწილებისთვის მოხდეს სოციალური უსაფრთხოების ბადეების შექმნა დაუცველი მოსახლეობის მხარდასაჭერად სოციალური უსაფრთხოების ქსელების და კეთილდღეობის პროგრამების გაძლიერებით.

არაფორმალური შრომის შემცირება, რათა მოხდეს ყველა ოპერაციის ლეგალიზება.

გაუმჯობესდეს მონაცემთა ანალიზი მოსახლეობის იმ ნაწილის გამოსავლენად, რომლებიც საჭიროებენ სხვადასხვა ფინანსური პროდუქტებით მომარაგებას.

რაოდენობრივი მეთოდებით, მათ შორის, ეკონომეტრიკული მოდელების აგებისა და ანალიზის საშუალებით მნიშვნელოვანია სიღარიბის შემცირებაზე ფინანსური ჩართულობის გრძელვადიანი გავლენის შეფასება. ასევე, რეგიონული უთანასწორობის მიზეზების გამოვლენა ფინანსური ჩართულობისა და სიღარიბის შემცირების კუთხით.

შესაფასებელია კონკრეტული ფინანსური მომსახურების, რომელსაც ეწევიან მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები და სადაზღვევო სამსახურები, გავლენა სიღარიბის შემცირებაზე.

გამოსაკვლევია ფინანსური ჩართულობის ქცევითი ასპექტები, როგორიცაა ფინანსური ინსტიტუტებისადმი ნდობა და ფინანსური გადანაცვლებების მიღების პროცესი, რათა მოხდეს იმ მექანიზმების უფრო ღრმა შესწავლა, რომელთა მეშვეობითაც ფინანსური ჩართულობა გავლენას ახდენს სიღარიბეზე.

საბოლოო დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ ფინანსური ჩართულობა გადამწყვეტ როლს თამაშობს სიღარიბის შემცირებაში და ფინანსური ხელმისაწვდომობის პოლიტიკა ხელს უწყობს ინკლუზიურ ეკონომიკურ ზრდას, ამცირებს შემოსავლების უთანასწორო განაწილებას და ამცირებს არაფორმალურ დასაქმებას. ეკონომიკური პოლიტიკის შემქმნელებს და განმახორციელებლებს შეუძლიათ შექმნან უფრო სამართლიანი და უზ-

რუნველყოფილი საზოგადოება. ამასთან, აღნიშნული საკითხის უწყვეტი კვლევა და მონაცემების საფუძველზე პოლიტიკის შემუშავება აუცილებელია ფინანსური ჩართულობის გზით სიღარიბის შემცირების მიმართულებით მიღწეული პროგრესის შესანარჩუნებლად.

## ლიტერატურა

1. ანანიაშვილი, ი. (2012). *ეკონომეტრიკა*. თბილისი, მერიდიანი
2. ვულდრიჯი, ჯ.მ. (2016). *შესავალი ეკონომეტრიკაში*. თბილისი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა
3. მიქიაშვილი, ნ. (2023). *სიღარიბის მოდელირების ძირითადი მიმართულებები*. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პაატა გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტის საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები.
4. მიქიაშვილი, ნ. (2023). *სიღარიბის პრობლემა და ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდა*. V ეროვნული კონფერენციის მასალები. DOI: 10.55896/978-9941-8-5764-5/2023-122-131
5. Bhavnani, A., Won-Wai. R., Janakiram, S., & Silarszky, P. (2008). *The role of mobile phones in sustainable rural poverty reduction*. World Bank: ICT policy division.
6. Cámara, N., & Tuesta, D. (2014). *Measuring Financial Inclusion: A Multidimensional Index*. BBVA Research: Working Paper No. 14/26.
7. Emara, N., & Mohieldin, M. (2020). *Financial inclusion and extreme poverty in the MENA region: a gap analysis approach*.
8. Global Economic Inequality. Retrieved from <https://ourworldindata.org/global-economicinequality> 9.
9. Greene, W. (2012). *Econometric Analysis*. United States: New York University. Prentice Hall.
10. Koomson, I., Villano, R. A., & Hadley, D. (2020). *Effect of Financial Inclusion on Poverty and Vulnerability to Poverty: Evidence Using a Multidimensional Measure of Financial Inclusion*. Social Indicators Research. <https://doi.org/10.1007/s11205-019-02263-0>
11. Poverty Data Explorer of World Bank data. Retrieved from <https://ourworldindata.org/> 8. Roser, M Social Programs That Work. Retrieved from <https://evidencebasedprograms.org/>
12. World Bank. (2018). *Financial Inclusion*.
13. World Bank. (2020). *Understanding Poverty*. <https://www.worldbank.org/en/understanding-poverty> [www.scholink.org/ojs/index.php/jepf](http://www.scholink.org/ojs/index.php/jepf) Journal of Economics and Public Finance Vol. 9, No. 3, 2023
14. World Bank. (2022). *Poverty*. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty>

## SOME METHODOLOGICAL ASPECTS OF STUDYING THE IMPACT OF FINANCIAL INCLUSION ON POVERTY

**Nino Mikiashvili**

*Associate Professor, Academic Doctor of Economics  
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University*

### Annotation

*The problem of poverty requires a multifaceted and in-depth study. In the course of the research, both national and regional characteristics, as well as epochal peculiarities, should be taken into account alongside general methodological basics. The aim of this paper is to determine the principles by which the depen-*

*dence of financial inclusion on poverty reduction can be assessed. It is hypothesized that financial inclusion can significantly reduce poverty. To evaluate this relationship, both quantitative and qualitative analyses are needed. The factors that significantly influence poverty levels will be identified and investigated. The quantitative analysis will primarily rely on econometric regression models, where the poverty rate is treated as the dependent variable and financial inclusion as the main explanatory variable. A multidimensional financial inclusion index will be used to quantify financial inclusion, allowing for emphasis on one or more components of this index based on the research objectives. The model should ideally be constructed using panel data and include control variables such as economic growth, income inequality, labor informality rates, average years of education, etc.*

**Keywords:** *Poverty, Financial inclusion, Modeling, Monetary poverty*